

הבשר ביאורי עניינים

תפילתו שגורה בפי

ולא זו בלבד אלא תפילתו מסוגלת יותר, שכן בעת שהאדם מתפלל בדרך זו, אוי נעשה כלי מוכשר לקבלת הטוב שהבורא חפץ להעניק לו. לעומת זאת אם יחוש המתפלל שדיבורי התפילה שלו מטנאים שאינתו הפרטית המהווה רצון נפרד מרצון ה', הוא כביכול מנתק את הקשר שבמבטא כאן שכאילו רצון התפלה ורצון ה' אינם מסתדרים יחד. משא"כ כאשר האדם בא להיות מאוחד עם ה' לרצות מה שד' חפץ, הוא נעשה מוכשר יותר להיות כלי לגילוי ההתבה והאהבה של ה' אליו

וכמבואר בזהר הקדוש (תקנו וזהר לו. ועוד) הביאור בדברי רבי חנינא בן דוסא (בכח לו:) שאמר - 'אם שגורה תפלתי בפי יודע אני שהוא מקובל', דהיינו כשמתפלל באופן תפילתו היא היא תפילת השכינה, נעשה בחינה שהשכינה מדברת בתוכו ואז יוצא שתפילתו נתקבלה ברצון לפני השי"ת^[א].

שהיי באופן כזה מה שמדבר בדיבורי התפילה זה דיבורי ה' ותפילת ה', וכדברי מרן הבעש"ט זיע"א שכתב וזה לשונו (כתר שם טוב קצח) - 'מיד שאומר אדני-י שפתי תפתח מתלבשת בו השכינה ומדברת בו כל הדיבורים'^[ב].

וכך יש לפרש את הפסוק (שה"ש ב. א.) - 'בצילו חמדתי וישבתי ופריו מתוק לחיכי', שהתפילה היא הדיבורים שהאדם מדבר בפי, ואזי 'פריו' דוקא מתוק לחיכי, כי התפילה והדיבורים בפי מתוקים לחיכי כשהם בבחינת 'פריו שלו' - הדיבורים שלו.

[א] ראה כתר שם טוב (הבעש"ט זיע"א [ריח וזיל: 'לפעמים כמתפסע הניצוץ הקדוש של השכינה שיש בנשמתו ואז היא ממש מדברת הדברים שבפיו ונראה כאילו הוא מדבר שמדבר ישדברים יוצאים מפיו'. וראה עוד שם] [ה' וזיל: 'פעמים יכול לומר התפילה במהירות מחמת שבוטר בליבו אהבת השם מאוד והיתכתי יוצאים מפיו בעצמם'.

[ב] וראה צוואת הרי"ש [הבעש"ט זיע"א] [א' (א' כ) - 'חשוב כשמתפלל שבאותיות מתלבש השם ונתבר וכו' וידבר בכל כוחו כי בזה נעשה אחדות עמו יתברך כי כוחו בהאות, ובהאות שורה הקדוש ברוך הוא נמצא הוא אחדות עמו יתברך'. וראה עוד מאמר פנחס [הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זיע"א] וזיל: 'זה פירוש הפסוק הוא תהלתך והוא אלקיך כי התפלה והקבי' אחד'.

סוד מינישה במהשיבה

הרב מ.ב.ש.

יחידה ליחדך

פנה אליו הרב'ה, "אהובי רחמיא, התיאות להישאר עמנו לחוג את חג הסוכות למען נוכל לברך על אתרוגך המהודר כדת היום?"

"איי רבי", עפר אני תחת כפות רגליך, אך לא אוכל לעשות כזאת, יען ובינינו יש שקטת נפשי לשהות בחג עם יקירי אשר בביתאי! יבין נא, כי ברייה אין ביד...".
"הלאו תדע, יהודי נאצל, כי לא נמצא בכל העיר אתרוג ראוי לברכה! הקלה בעיניך כזות כבירה אשר כזאת! וכי מה נעשה אני ובני עירי אם לא לישאר עמנו ואתרוגך האשה עמך שנוכל לנענע בו את נטילת הלולב המחויתת לנו בחג?" תואר פני האיש נותר חתום, שתיקש של סיורב פרוסה על קלסתריו. אם כי פחד ורחב לבבו מפני קדושת העליון אשר לפניו.

בעל הקדושת לוי' שקע בהרהור קצר, ואחר נקש בחזוקה על שולחנו, כשהוא שמעני הבטחה מנצחת כל עקשות פתלתלה: "מבטיחך אני! כי אם תשובת עמנו בחג לזכותנו בנטילת אתרוגך - תזכה לעולם הבא לשבת במחיצתי בגן עדן!"
היהודי אשר דעת הייתה בו - ניתק ממקומו ברעדה והשיב לאלתר: "הן! אכן כן! הריני נבא!" ותעבור הריגה במחנה לשיבת עדן בצל הריב' לעולם הבא!" ותעבור הריגה במחנה בדיטשוב לאמור: אצל רבינו הקדוש ישנו אתרוג מהודר לסוכות!"

כלל התקדש חג, ויבוא בעל האתרוג מן התפילה אל אכסנייתו אשר ניתנה לו ויישג אל פתח סוכת מארחו הנדיב להיכנס לסעודת החג בעילא דמהימנותא, אך להתרוממותו זו רבה - נתקל במחסום! בזה האכסנייה עמד הפתח סוכתו והוא לעומתו: "איני נותן לך מדרך כן רגל בסוכתי!" - עשתותיו של האיש קמו בו לשמשע הדברים, בהתפלאו מאוד: "יכול כך למה?"

"כי כן צויתי ולא אשנה!" אמר בעל הסוכה ולא יסף.

בצר לו פנה אתרוגו, ויגש אל סוכה השכן הקרוב ונקש על דלתו. יהודי חביב פתח לו בברכת 'א' גוט יום-טוב' לבני. "האוכל לקיים את ישיבת הסוכה בין דפנותיו? מאחר וסוכתו ומארחי לא חפץ משום מה להינחית זאת." -"אף אנוכי כן", השיבו השכן שמאור פניו לא נמחה לרגע, "לא אכניסוך לסוכתך, בפקודת הקדוש!"

נוכה הלז לדעת כי אין הדבר תלוי אלא ברבם של חסידים נאמנים אלו, נאחו פליאה נשגבה, רתת וזיע, הלך ונקש על

ישיב דעת + נקודות להרבנונות

הרב שמעון דייטש שליט"א

"בסוכות תשבו... למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל" (ויקרא כג. מב-מג). יש לעורר את עין ההבחנה, כי גבי חג הפסח התורה מציינת את היותו זכר ליציאת מצרים בלשון "זכירה": "למען תזכור את יום צאתך" (דברים טו. ג), ואילו כלפי מצוות הישיבה בסוכה שהיא זכר לסוכות שהיו במדבר הביטוי נבחר דווקא בלשון "ידעה" - "למען ידעו דורותיכם". ואף חזינו למאן דאמר הקובע את "ידעה" זו כמזכרתה בעיקר קיום המצווה, שכן למדנו אודות טעם הדין דסוכה הגבוהה למעלה מעשרים אמה פסולה: "אמר רבה, דאמר קרא 'למען ידעו דורותיכם...' עד עשרים אמה אדא יודע שזהו זכר בסוכה, משום דלא שלטא אמה אין אדם יודע שדר בסוכה, משום דלא שלטא בה עינא" (סוכה. ב.), הרי לנו מדברי רבה, שסבר כי יסוד מעכב הוא בגדר ישיבת הסוכה - שיש 'לדעת' אותה תוך כדי הקיום, לחוות את נוכחותה של סוכה בעת הישיבה בה (מעבר לכונה הפשוטה לקיים את המצווה), ויש להתחקות אחר מהות צופן זה.

עוד נשום על לב, כי בשאר ארצות - פסח ושבועות, הלא זמנם חלותם בא באותם ימי השנה המכוונים לשעת התרחשוות המאורע בימים ההם. שהיי חג המצות נחוג בשבעת ימי היציאה ממצרים משעת ליל השימורים ועד עובר ישראל את הים, וכך גם חג השבועות חל בעיקרו ביום קבלת התורה בהר סיני. לעומת זאת את הסוכות אינו כן, שאנו חוגגים בו זיכרון לשיבת ישראל בצל ש-די לאורך שנות הליכתם במדבר, וזה הלא נמשך לאורך ארבעים שנה ואין לו מסגרי המצומצמת לימים מסוימים בשנה, אם כך נבקשה לדעת: מהי 'ייחודיותם של שבעת ימים אלו שבחודש תשרי על פני כל זמן אחר - לחוג בהם עניין זה שלאכורה אין לו מקום דווקאי במעגל השנה.

❖❖❖

"אף על פי שכל המועדות מצוה לשמוח בהן, בחג הסוכות הייתה במקדש יום שמחה יתירה, שנאמר 'ושמחתם לפני ה' אלוֹקֵיכם שבעת ימים'" (רמב"ם הל' לולב פ"ח ה"ב). טעם שמחה יתירה זו בחג הסוכות

נבאר ברש"י ריש פרק 'החליל': "כל שמחה זו אינה אלא בשביל ניסוך מים" (סוכה נ. ד"ה בית השואבה). והנה, להלן איתא במשנה: "חסידים ואנשי מעשה היו מרקדין... ואומרים דברי שירות ותשבחות" (א.א. א.), ובברייתא שנינו על כך: "יש מהן אומרים אשרי ילדותינו שלא ביישה את זקנותינו... יש מהן אומרים אשרי זקנותינו שכפרה את ילדותינו..." (ג.ג. ולכאורה ייפלא מאוד; הרי ראינו כי סיבת השמחה בפשוטה הייתה על שאיבת וניסוך המים במסגרת קרבנות החג, ואיך מתקשרת לכאן זכירת הרוקדים את מעשי ילדותם אם טובים היו או אם שבו עליהם בתשובה? חדוואת דא מאי בעי הכא? הרי לכאורה אין זה אלא עירוב שמחה בשמחה.

❖❖❖

מצאנו לחג הסוכות כמה מיני מהויות: א. הריהו 'חג האסיף' על שם אסיפת התבואה, ומצד זה אין הוא מקושר כאחות עם הרגלים האחרים שהם חג הפסח - בתקופת האביב, וחג הקציר, כי כל מועד לעצמו עומד על עונת השדה השייכת בו. ב. 'חג הסוכות' בא 'כי

בסוכות הושבתי', ומצד זה הוא בתוך שלושת הרגלים כסחיבה אחת, שתחילתה ביציאה ממצרים, הממשיכה בקבלת התורה, וחתימתה בעניי הכבוד שבמדבר. ג. בכמה מקורות חז"ל מפורש שחג הסוכות נמשך ובא אחר ה'ימים הנוראים'. ראשית, שדרשו עליי 'ראשון לחשבון עוונות' הרי שסדרו אחר יום הכיפורים בדיין, שנית, מה שזכרנו שאמרו בעת השמחה במקדש **'אשרי זקנותנו שכיפרה'** והיינו מעניין התשובה. שלישית, דאיתא במדרש כי 'ה' אורי' מכוון לר"ה, 'וישעי' ליהו"כ ו'כי יצפנני סוכו' לחג הסוכות.

רביעית, מה שהמשילו ארבעת המינים לכלי זיין לסיומן נצחון ישראל בדין. וחמישית, שהנביא קרא לחודש תשרי **"ירח האתנים"** (א.ב.א. א.ג.) על שם מכלול המועדים שבו. הרי לפנינו כמה גוונים שונים למועד זה, ומן הנכון להתבונן היאך מתקשרות אישה אל אחותה להיות מחברת אחת.

ונראה שיש להעמיק בהסתכלות שונה על כל גדר ומהות התפילה, על פי המבואר בגמ' (ראש השנה יז:) - ('שמות ו. ה.) 'זיעבור ה' על פני ויקרא', אמר רבי יוחנן אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליש צבור, והראה לו למשה סדר תפלה, אמר לו כל זמן שישראל חוטאין יעשו לפני כסדר הזה, ואני מוחל להם'.

ויש לעיין בביאור הענין שהקב"ה נתעטף כשליח ציבור, שעל כך אמרו אלמלא מקרא כתוב אי אתה יכול לאומרו, שהיי אין דברי חז"ל בגדר מליצה בעלמא. ונראה שטמון בזה יסוד עמוק והבנה מחודשת בגדר התפילה.

ומתבאר כאן שהקב"ה ב"ג מידות הרחמים פונה לעצמו כביכול לעורר בעצמו את מידות הרחמים שלו. ועל דרך מה שאמרו בגמ' (בכרכי ז.) - 'אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי מניין שהקדוש ברוך הוא מתפלל, שנאמר 'והביאותים אל הר קדשי ושמתים מתפלל, ונראה שהקב"ה נותן על פני הריב'ה וחישב להתעלף, הכזאת יעשה? לדחוק אותו אל דוחקו כדי שיניח מידו את אשר ניתן לו? אחר שכבר נותר לשבות כאן, כעת יחשוב על השכר המובטח לו - תמורת ישיבת לפנים-משורת-הדין בסוכה? לא ידע להשית עצות בנפשו המתגלגלת בחיבוטי לבטה.

אחר רגע ושיניים - לבשה אותו רוח עזו וחבית מצווה, ניגש אל רבו אשר עמד והמתין למוצאי פיו והכריז: "הנה! מוותר אני על הבטחת הריבה! ובלבד שאוכה לאלול כזית פת תחת צל הסכך".

אור מבטיק ננסך על פני הצדיק, ועיניו הוזירו נגוהות של אור ואושר: 'אחא! יהודי יקר-מיציאות שכמתור? מה טוב חלקך! עמדת במבחן הניסיון! ומעתה הרי ההבטחה נתונה לך כארתה, ותשב נעמי לעולם הבא! אלא שכעת ידא זה בדין ובזכות ולא בחסד חיונים!"

'למען ידעו דורותיכם! בכל שנה אחרי היטהר והוכבס את גניע הנפש ביום הכיפורים - נצטוו ישראל לחבור אל ידיעת הקשר העמוק, לעזוב את מחיצות הגשם ולהיכנס בצל אהבה ואימה! שורשית נטולת כל חשבונות תגמול ושר', כי בסוכות הושבתי, כלכל ישראל אחרייו במדבר בארץ לא זדועה. נכנסים המה בעל חסות, חבוקים ודבוקים בה, כגמולים עם, איםם, חופשיים ממיצרי חומר ורדופים באהבת אביהם אשר ביקשה נפשם כלי ימות השנה - ואך השאור שבעיטה עיבכ.

לפיכך 'ראינים כל ישראל לישב בסוכה אחת', כי 'עמך כולם צדיקים', נקשרים באוודה אחת כל מיני הנפשות, האתרוגים עם הערבות, שאינם מבקשים מאומה כי אם אותו ברוך הוא. שוקקים אל האור המקיף שלמעלה מן המוחין החובקת כלל ישראל כיקודה אחת תמה, וכה וחביבה. ואך אמר הריב'ה ליהודי שוותר' על שכרו? 'כעת תזכה שבת במחיצתי בזכות של 'ראש חודש', 'פסח' ו'שבועות' - מציינת התורה להביא עשר עולות (שני פרים, איל אחד ושבעה בכשים), כמו כן

ביאורי עניינים

מורינו הגאון רבי מרדכי מיתצברג שליט"א

בעריכת הרב ב. י. קירשנביים

בצילו חמדתי וישבתי ופריו מתוק לחיכי

מהות התפילה – חיבור ודיקות

הנה איתא שתיבת 'תפילה' היא מלשון חיבור ודיקות, ונגזר מלשון הכתוב (בראשית ל. ח) - 'נפתולי אלקים נפתלתי', וכפי שביאר שם רש"י - שהוא מלשון חיבור ומלשון תפילה, וכלשון (במדבר יט. טו) 'צמיד פתיל', שהכוונה כלי המכוסה בכיסוי שמהודק ומחובר היטב לכלי.

והביאור בזה, כי בעת שהאדם מתפלל הרי הוא זוכה להתחבר ולהתאחד ביוצרו בדיקות ואחדות נפלאה. אולם יש לבאר מהו החיבור והדיקות שיש בתפילה, שהרי לכאורה אין התפילה אלא דיבורו של האדם שמדבר לפני השי"ת את אשר על לבבו, ואם כן כיצד מתבטא החיבור והדיקות המהווים את עיקר משמעותה של התפילה.

ונראה שיש להעמיק בהסתכלות שונה על כל גדר ומהות התפילה, על פי המבואר בגמ' (ראש השנה יז:) - ('שמות ו. ה.) 'זיעבור ה' על פני ויקרא', אמר רבי יוחנן אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליש צבור, והראה לו למשה סדר תפלה, אמר לו כל זמן שישראל חוטאין יעשו לפני כסדר הזה, ואני מוחל להם'.

וכביכול. ונמצא אפוא, שכל עוד שהאדם מבקש את בקשותיו לישועתו באופן מבלי להכיר בכך שבאמת הקב"ה גם רוצה לתת לו את צרכיו ולהיטיב לו ולהשיעו, הרי חושב רק על עצמו בלבד, וממתיין שהקב"ה יעזור לו, ובאופן זה נחסר עניין הדיקות והקשר הנעלה שבתפילה.

אבל כאשר מכיר האדם באמת, שהקב"ה משתוקק רבי יוחנן משום רבי יוסי מניין שהקדוש ברוך הוא מתפלל, שנאמר 'והביאותים אל הר קדשי ושמתים מתפלל, ונראה שהקב"ה נותן על פני הריב'ה וחישב להתעלף, הכזאת יעשה? לדחוק אותו אל דוחקו כדי שיניח מידו את אשר ניתן לו? אחר שכבר נותר לשבות כאן, כעת יחשוב על השכר המובטח לו - תמורת ישיבת לפנים-משורת-הדין בסוכה? לא ידע להשית עצות בנפשו המתגלגלת בחיבוטי לבטה.

אחר רגע ושיניים - לבשה אותו רוח עזו וחבית מצווה, ניגש אל רבו אשר עמד והמתין למוצאי פיו והכריז: "הנה! מוותר אני על הבטחת הריבה! ובלבד שאוכה לאלול כזית פת תחת צל הסכך".

אור מבטיק ננסך על פני הצדיק, ועיניו הוזירו נגוהות של אור ואושר: 'אחא! יהודי יקר-מיציאות שכמתור? מה טוב חלקך! עמדת במבחן הניסיון! ומעתה הרי ההבטחה נתונה לך כארתה, ותשב נעמי לעולם הבא! אלא שכעת ידא זה בדין ובזכות ולא בחסד חיונים!"

'למען ידעו דורותיכם! בכל שנה אחרי היטהר והוכבס את גניע הנפש ביום הכיפורים - נצטוו ישראל לחבור אל ידיעת הקשר העמוק, לעזוב את מחיצות הגשם ולהיכנס בצל אהבה ואימה! שורשית נטולת כל חשבונות תגמול ושר', כי בסוכות הושבתי, כלכל ישראל אחרייו במדבר בארץ לא זדועה. נכנסים המה בעל חסות, חבוקים ודבוקים בה, כגמולים עם, איםם, חופשיים ממיצרי חומר ורדופים באהבת אביהם אשר ביקשה נפשם כלי ימות השנה - ואך השאור שבעיטה עיבכ.

לפיכך 'ראינים כל ישראל לישב בסוכה אחת', כי 'עמך כולם צדיקים', נקשרים באוודה אחת כל מיני הנפשות, האתרוגים עם הערבות, שאינם מבקשים מאומה כי אם אותו ברוך הוא. שוקקים אל האור המקיף שלמעלה מן המוחין החובקת כלל ישראל כיקודה אחת תמה, וכה וחביבה. ואך אמר הריב'ה ליהודי שוותר' על שכרו? 'כעת תזכה שבת במחיצתי בזכות של 'ראש חודש', 'פסח' ו'שבועות' - מציינת התורה להביא עשר עולות (שני פרים, איל אחד ושבעה בכשים), כמו כן

אחר רגע ושיניים - לבשה אותו רוח עזו וחבית מצווה, ניגש אל רבו אשר עמד והמתין למוצאי פיו והכריז: "הנה! מוותר אני על הבטחת הריבה! ובלבד שאוכה לאלול כזית פת תחת צל הסכך".

אור מבטיק ננסך על פני הצדיק, ועיניו הוזירו נגוהות של אור ואושר: 'אחא! יהודי יקר-מיציאות שכמתור? מה טוב חלקך! עמדת במבחן הניסיון! ומעתה הרי ההבטחה נתונה לך כארתה, ותשב נעמי לעולם הבא! אלא שכעת ידא זה בדין ובזכות ולא בחסד חיונים!"

'למען ידעו דורותיכם! בכל שנה אחרי היטהר והוכבס את גניע הנפש ביום הכיפורים - נצטוו ישראל לחבור אל ידיעת הקשר העמוק, לעזוב את מחיצות הגשם ולהיכנס בצל אהבה ואימה! שורשית נטולת כל חשבונות תגמול ושר', כי בסוכות הושבתי, כלכל ישראל אחרייו במדבר בארץ לא זדועה. נכנסים המה בעל חסות, חבוקים ודבוקים בה, כגמולים עם, איםם, חופשיים ממיצרי חומר ורדופים באהבת אביהם אשר ביקשה נפשם כלי ימות השנה - ואך השאור שבעיטה עיבכ.

א. בדרך כלל מוסיף המועדים באים במספר הקרוב להיות שווה, וכמפורש בפסוקים שפברשת פנחס: במוספים של 'ראש חודש', 'פסח' ו'שבועות' - מציינת התורה להביא עשר עולות (שני פרים, איל אחד ושבעה בכשים), כמו כן

גליון יב

חודש תשרי תשפ"ז

נושא הגליון:

הג הסוכות

שהרצון שלו לצרכיו הוא הוא רצון ה' שרוצה להיטיב לו. ובגישה זו הוא פונה אל ה' ואומר לו הרי זהו רצונך בעצמך. ומרגיש שמייחלו ומקוה להטבה שד' בעצמו רוצה להיטיב עמו, שהיי גם הקב"ה מוחל מהטבה להשפיע את ההטבה, רק שרוצה שיגיע ההטבה מתוך קשר וחיבור, כי בודאי הרי הקב"ה היה יכול לתת גם בלי תפילה, רק שבחר ה' שייקבלו את הטוב והשפע רק ע"י תפילה כדי שבעת קבלת השפע יורגש הקשר של ה' עמנו, ונחוש שהטוב בא מחמת הקשר. ועל כן ראוי שתהא התפילה מיוסדת שהאדם חושב ומתחבר לרצון של ה' שרוצה לתת ולהעניק מכח ערוצם הקשר.

כי מי שחושב רק על רצונותיו ואינו חושב בתפילתו על רצון ה' ועל תפילת ה', הרי שהוא מתייחס לה' רק כמקור ההשפעה להשגת מבוקשו, בכך הוא מחטיא את תכליתה הפנימית של התפילה - יצירת קשר אמין ודיקות בה'. משא"כ אם הוא נותן את לבו בתפילתו על תפילת ה' ורצונו, ומכיר שיש כאן רצון אחד, ומייחל שתתמלא רצון הבורא להיטיב, הרי שכל בקשת השפע שלו הופכת לכלי של חיבור ודיקות בה', ובאפן זה אין ההטבה שהבורא מטיב עמו נתפסת אצלו כספיקון צרכים בעלמא, אלא כמו מתנה מאיש לרעהו המבטא את הקשר והאהבה ביניהם. והאדם זוכה שכל ענייניו וצרכיו הגשמיים יהיו הכל בצורה שד' מופיע בזה בהתגלות של אהבה אליו.

וזה עומק הקשר והדיבקות שבתפילה - שהקב"ה עם היהודי מתפללים יחדיו ומייחלים יחד לגילוי הקשר ומתאחדים הרצונות לרצון אחד. ולכן תפילה הוא מלשון קשר וחיבור שמחבר את האדם בהקב"ה לחיות את הקשר.

אולם אם מרגיש בתפילתו שדיבורי התפילה זה השאיפה הפרטית שלו ואינו מתחבר שרצונו הוא רצון ה', וכמי ששומד בצד ומפציר למען טובת עצמו בלבד, באופן זה אינו זוכה למעלת הדיבקות שאפשר לזכות בשעת התפילה.

המשך בעמוד ד'

בעריכת הרב מ.ב.ש.

ביאורי עניינים

הגאון רבי מנדל פרש שליט"א

בעריכת הרב מ.ב.ש.

ביאורי עניינים

חג הסוכות – חג השם!

בראש השנה, 'יום הכיפורים' ו'שמיני עצרת' מוקרבים תשע עולות (פר אחד, איל אחד ושבעה בכשים).

אך לעומת כל אלו, בחג הסוכות בא מניין הבהמות הנזכרות לקרבן המוסף בהפרש של ריבוי עצום המגיע לסך כפול ומשולש, שכך נאמר על היום הראשון: **"ובחמשה עשר יום לחדש השביעי...והקרבנתם עלה אשה יריח ניחח לה' - פרים בני בקר שלשה עשר, אילים שנים, כבשים בני שנה ארבעה עשר, תמימים יקריז"** (במדבר י. כט).

ג. מן התורה נוהגת מצוות נטילת לולב בכל מקום רק במשך הירשדן בלבד, ורק בבית המקדש נמשכת מצווה זו כחובה שמדאורייתא בכל שבעת ימי החג. אם כך נראה ששייכות מיוחדת יש למצוות המועד עם בית המקדש, מה שלא מצאנו באף מקום אחר, כגון תקיעת שופר ואכילת מצה שלא מצאנו מן התורה שיהא קיומם מיוחס למקום המקדש בפרטיות לעומת כל מקום אחר במדינה.

ד. אנשי כנ"ג חיקנו לקרוא בתפילה את חג הסוכות 'זמן שמחתנו', ויש להבין מה השמחה מיוחדת בסוכות לעומת שאר המועדות, ואכן מבואר ברמב"ם שרק

המשך בעמוד הבא <<<

א

